

REGION OPAVSKO
8. 6. 2010

Do nitra sama sebe vtahující Fata morgana lásky

Ve Slezském divadle Opava proběhla česká premiéra autorského projektu režisérky Oxany Smilkové a šéfky činohry a dramaturgyně Slezského divadla Blanky Fišerové Fata morgana lásky. Tato pohádka pro dospělé na motivy z her A. P. Čechova a prózy Antoine de Saint-Exupéryho působila velmi sugestivně hlavně pomocí své kouzelné scénografie Rusa Jevgenije Kulikova a hlubokou životní filozofií skrytou v textu.

Poslední premiéra činoherního souboru opavského divadla v sezoně 2009/2010 již během slavnostního zahájení slibovala výjimečný zážitek. Když opona byla ještě stažena, šlo z viditelné části jeviště (forbiny) vyčíst, že tato hra bude mít nejen kvalitní text, neboť tvůrčí Čechova dobře znají a jeho dramata jsou nejen svým výstižným popisem podstaty člověka dokonalá a stále aktuální, ale také bude podpořena zpracovanou scénografií. Malý rybníček skutečné vody svými odlesky světla z hlediště na zčeřené hladině hypnotizoval diváky. Po zvednutí opony jediný kužel zářícího světla v okolní temnotě symbolicky znázorňující

recenze

pohled vševidoucího protnula osoba prvního herce v černých šatech ruské aristokracie. V poryvech větru a snášejším se sněhu křičel do mlčícího světa svou obžalobu „zbytečného člověka“ určenou prázdně žítí. Najednou prudkým pohybem zmizel a byl postupně vystřídán v cyklických návratech dalšími postavami. Monology čerpající ze síly Čechovových textů měly jediné poselství, které se jako stříbrná nit spojující nás se světem „za branou“ proplétaly celou hrou. „Je třeba změnit život!“ V další scéně se hlavní mužská postava Dmitrij Gurov (Jakub Stránský) přenesl do sluncem prozářeného letoviska na Jaltě plném racků (výrazný symbol ze stejnojmenné hry A. P. Čechova). Rybníček se stává hřejivým mořem. Na svém útěku z chladné Moskvy se zde setkává s ženou, která jej svou odlišností snad dokáže vysvobodit z milostných stereotypů. S hraběnkou Annou von Dideritz (Sabina Muchová) zažívá poprvé krásu skutečné vzájemné lásky. Jejich výlet na jachtu je svou předvedenou hereckou akcí (herci se pohupují na mořských vlnách), scénografií (kulisy plachet a poletujících racků se snesou ze skrytých ramp

nad jevištěm) i zvuky téměř reálným výletem do prostoru mimo divadlo. V druhém dějství se vracíme do Moskvy. Úryvky z her A. P. Čechova, objevující se ve stylizovaném provedení fiktivního MCHATU (Moskevské národní divadlo hrající pod vedením Stanislavského Čechovy hry v době jejich vzniku) na pláži již v prvním dějství, svým groteskním podáním manželky Dmitrije - bývalé primadony (Hana Vaňková) - zvyšují tragičnost celé inscenace. Ve hře je užita vtipná hudba umocňující její sociálně kritický pohled a také další scény jsou provedeny velmi krásně. Název hry Fata morgana lásky nabývá průběhem inscenace nejedno závažné poselství. Dmitrij a Anna nejsou schopni opustit své partnery a svůj život zásadně změnit. Jejich láska je tajná a v otevřeném konci visí jako výstražný otazník, namířený vůči nám všem, její schopnost přetrvat v potměném světě. Také všichni další herci včetně B. Fišerové (např. v roli dívky převlečené za arabského „mystika“ a využívající rozhazovačnou naivitu turistů), která dokáže přesvědčivě ztvárnit roli a zapomenout na samu sebe, hráli profesionálně a s hlubokým prožitkem.

Jan Hanousek